

[Per Hækkerup.]

kræfter kun mit indtryk af, at de slutninger, man har draget, har været forhastede og bygget på et for spinkelt grundlag.

Det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft gjorde nogle bemærkninger om sandsynligheden for, at landbruget kan komme med på tilfredsstillende måde i et frihandelsområde, og henviste i denne forbindelse til en artikel i det engelske tidsskrift *The Economist*. Hertil vil jeg gerne sige, at det naturligvis er rigtigt, at den danske presses gengivelse af denne artikel måtte give det udseende af, at *The Economist* kun havde beskæftiget sig med vin og tomater og andre havebrugsprodukter og ikke med de for Danmark livsvigtige produkter. Men læser man den sidste tredjedel af artiklen med, vil man se, at *The Economist* også beskæftiger sig med, hvad England bør tilbyde med hensyn til de for Danmark livsvigtige produkter, smør, bacon o. s. v. Med hensyn til havebrugsprodukterne er det meget interessant, at *The Economist*, hvis artikel er et råd til mr. Maudling om, hvordan han skal føre sine forhandlinger, tilføjer, at han roligt kan foreslå en nedsættelse af toldsatserne på havebrugsprodukter på betingelse af, at landene inden for de seks gør det samme, for det kan man nogenlunde sikkert gå ud fra at de ikke gør. Jeg tror derfor ikke, at man bør lægge større vægt på det eventuelle taktiske spil, der her kan være tale om, end det fortjener.

Jeg vil gerne til det ærede medlem hr. Axel Kristensen sige, at jeg tror nok, betegnelsen protektionistisk om de seks' union er holdbar, og når han siger, at det, at Danmark står udenfor, vil betyde, at vi mister vort landbrugsmarked hos de seks, kan det formentlig kun skyldes, at de seks' ordening netop er protektionistisk. Jeg synes ikke, det ærede medlem er særlig overbevisende, når han mener, at vi ikke, uanset hvilket standpunkt vi tager til de forskellige markedsdannelse, behøver at frygte, at de kan have nogen konsekvenser for vor samhandel med den oversøiske verden. Det er jo rigtigt, som det ærede medlem sagde, at en tilslutning til et sådant større marked betyder en forøget indbyrdes handel, og den forøgede indbyrdes handel må jo betyde, at lande uden for området får ringere afsætningsvilkår i de lande, der tilslutter sig området.

Det vil derfor igen påvirke eksportmulighederne for de pågældende lande til disse andre lande.

Jeg har det indtryk, at uanset at der har været nuancer i vurderingen, og uanset at man fra de forskellige ordføreres og medlemmers side har lagt vægt på forskelle i forhandlingerne, står dog den hovedlinje, som regeringen har fulgt, uimodsagt: at vi enes om i bred almindelighed at tilstræbe en løsning efter frihandelsområdeformlen, fordi den, som det er fremgået af debatten, byder os de største muligheder for at varetage både vore landbrugsmæssige, industrielle og andre interesser, og fordi den samtidig også ud fra et nordisk og et europæisk perspektiv er den løsning, der synes at være den mest attråværdige.

Ole Bjørn Kraft: Jeg skal på dette sene tidspunkt kun gøre nogle ganske enkelte bemærkninger vedrørende nogle af de synspunkter, der er kommet til orde under denne debat.

Jeg vil gerne først sige, at det følger ganske naturligt af hele forholdet, at den ærede repræsentant for det tyske mindretal ret sjældent har ordet her i salen. Jeg tror, jeg har tingets medlemmer med mig, når jeg siger, at vi alle med den største interesse lyttede til, hvad han havde at sige til os. Hvad enten vi nu var enige med det ærede medlem i alt, hvad han sagde, eller ikke, var det et indlæg, der blev lyttet til.

Må jeg komme med et par bemærkninger til nogle af de ordførere, der har talt. Jeg vil gerne sige til ordføreren for det radikale parti, det ærede medlem hr. Aage Fogh, at for det radikale parti gælder åbenbart ikke den regel, at æblet ikke falder langt fra stammen. Når man tænker på, at det ærede medlem er talsmand for et parti, der i en fortid, som dog ikke ligger så forfærdelig fjernt, gerne ville betegnes som europæerne, var det egentlig ganske ejendommeligt at høre den tale, som det ærede medlem holdt, og som i realiteten, og når man gik bagved alle ordene, var en afvisning af et virkeligt europæisk samarbejde, en fuldstændig mangel på forståelse af den udvikling, der nu gør sig gældende, og som det er nødvendigt ikke blot at tage stilling til, men også at stille sig forstående over for. I sin argumentation for sit særlige standpunkt nævnte det ærede